

ЕВРОПЕЙСКА НОЩ НА УЧЕНИТЕ – 2009
Ст.н.с. д-р Цветана Стайкова, E-mail: staykova.tz@cl.bas.bg

С подкрепата на Европейската комисия, в рамките на най-голямата програма за финансиране на научни изследвания и технологично развитие, на 25 септември 2009 г. за пета поредна година в цяла Европа се проведе „Нощ на учените”, посветена на всички, които се занимават професионално с наука, както и на младите хора, за които тя е бъдеща кариера.

Целта на всички прояви, свързани с Нощта на учените, е да се предизвика широк интерес към хората на науката и тяхната роля за икономическото и социалното развитие на обществото, както и за повишаване качеството на живот на народите. Тези прояви дават възможност учените да бъдат видяни в по-различна светлина от тази, в която обществеността обикновено ги познава и възприема — пред научната апаратура или компютъра, в лабораторията и научната зала, на конференции и симпозиуми. В открит диалог с обществеността учените имат възможност да участват в дискусии и забавни прояви и да се представят не само с техните професионални качества, но и с житейските си умения и творчески талант.

На 25 септември 2009 г. бяха проведени различни забавни прояви в София, Пловдив, Русе, Стара Загора, Варна и други градове в България. Голяма част от тях са свързани със 140-годишнината на Българската академия на науките, с Международната година на астрономията — 2009 и 30 години от полета на първия български космонавт.

Разнообразната програма включва изложби, награждаване на победителите в обявените конкурси за млади хора, научни шоута, прожекции на филми, музикални и поетични изпълнения и художествени изложби на учени и пр.

Централно събитие навсякъде е било „Музикално-поетичната вечер на учените”, която в София се проведе в Техническият университет. В съвсем различно от своето професионално амплоа многобройните посетители видяха учените — като талантиливи поети и музиканти. Спектакълът в Техническият университет започна с едно докосване до поетическото светоусещане на акад. Румен Цанев, а поетичната стихосбирка „Стъпки 2”, в която са събрани стиховете от тазгодишната „Нощ на учените”, завършва със сатирични четиристишия на акад. Ангел Балевски.

По-долу поместваме стихове на учени, включени в стихосбирката *СТЪПКИ 2. Стихове на български учени* | Съставители: чл.-кор. Емилия Пернишка, ст.н.с. | ст. д-р Искра Арсенова, Пенка Лазарова, Божидара Цекова. — София : Съюз на учените в България, 2009. — 90 с.

НАУКА И ИЗКУСТВО

Какво е наука?
Какво е изкуство?
Едното е мисъл,
другото чувство.
Едното — истина
за тази Вселена.
Другото — истина,
в душата родена.

Акад. Румен Цанев

ЗАЩО УЧЕНИТЕ В СТИХ СЕ ИЗРЯВАТ?

Защо ли хората във стих се изразяват?
Защо поезията като знаме те развяват?
Какво им дава тоя ритъм чуден,
от интелекта или от сърцето им пробуден?
Защото чувство с мисъл се спояват
и в химн чутовен те запяват,
човешкото в човека извисяват,
звездите в него буйно запламтяват.
Сърце и ум, споени във едно
преплетено, завързано кълбо,
което в трепета си чудноват
излива се във стихотворен кръговрат.
Той на сърцето ни спокойствие дарява
и светлината на ума пред нас развява,
за да прозира в бъдното човек,
да гледа с вяра в следващия век.

С поезията в устрем литва ни душата
и вдъхва жадно аромата на делата
делата нови мъдро вдъхновява,
Човекът и Вселената в едно споява.

Проф. д-р Светлана Димитрова

ЖДРЕЛОТО НА ТРИГРАД

Триградското ждрело врати отваря
за полета на звъннали мечти
и страхове очаквани изгаря,
щом смелостта човека навести.

Наоколо скали са до небето,
навътре — страховита пещера —
смразява мисли, ритъма в сърцето
с видения на демони в игра.

Прегръща нежно чуки и върхари,
въздуха със прозрачна тишина.
Танцува над взривените кошмари
по дяволското гърло — тъмнина.

Трепери парапета под ръката,
превивам раменете от проблеми,
несигурна е стъпката в краката...
и на страха очите са големи.

Откривам светлина като паричка,
изрязана там — в края на тунела,
въздишката, усмивката на всички
е в мен, че пещерата съм превзела.

Проф. д-р Виолета Борисова

ТАЛАНТЪТ

.....

Талантите пазете!
Те са божи дар.
В нозете им паднете,
крийте ги от всеки звяр.

Страна, която е богата
с таланти и поети,
ще пребъде на Земята
и за нея вечно Слънцето ще свети!

Проф. д-р Георги Константинов

ЛИЧНО

Великите поети са известни.
Отреденото им място е във вечността
А мойте скромни песни
ще оставят ли следа?

Не съм роден поет.
В науката е мойта сила,
но в тоз объркан свят
от стиховете търся аз закрила.

И строфите, когато подреда
и свържа всички рими,
не чакам от деня
неща непостижими.

Със стиховете си далеч отлитам,
по-леко времето тече,
но ще призная, че понякога се питам:
„Мойте песни някой ще ли прочете?”

Проф. д-тн Георги Пеев

МОЯТА ДУША

Моята душа изпреварваше мислите —
тя напираше вътре неудържимо.
Моята душа търсеше всякога —
тя искаше да излезе извън земното.

Моята душа обичаше хората —
всички без изключения.
Моята душа искаше
също така да бъде обичана.

Моята душа беше отворена
за всеки, но не даром.
Тя искаше много от хората
и остана вечно затворена.

Моята душа бе обикновена,
тя страдаше за себе си,
но искаше да дава непрекъснато
и не можа да надвие умората.

Акад. Кирил Боянов

ЕСЕНЕН ПОВЕЙ

Седя
под слънцето на есента,
а злато от пооголени клони
една липа над мене рони, рони.

И мойте дни отронват се така
уж неусетно, но летят към края.

И мисля си — дали кат таз липа
изпълних свойта пролет със уханье —
дали дарих любов и красота,
дали постигнах страстните желания?

Дали и мойта есен злато рони,
макар и от пооголели клони?

Чл.-кор. Емилия Пернишка

ПОМИСЛЕНО – ИЗРЕЧЕНО

Не виждаш ли в човека добротата,
срамувай се и по-добре — мълчи,
не виждаш ли на тоз свят красотата,
защо са ти потрябвали очи?

* * *

Ще дойде ден и рака ще лекуват,
ще се намери лек за лудостта,
но учените вечно ще умуват,
не ще намерят цяр за глупостта.

* * *

Нещастник тоз е, който зъл се ражда —
в живота всичко, що намразва,
отровна жлъч душата му разяжда —
така се той самонаказва.

Акад. Ангел Балевски